

Algebra abstrakcyjna

Lista 9

1. Podać przykład pierścienia całkowitego R i elementu nierozkładalnego $a \in R$, takiego że a nie jest elementem pierwszym.
2. Ideał I pierścienia pierwszego nazywamy *pierwszym*, jeśli dla dowolnych $a, b \in R$ z tego, że $ab \in I$ wynika, że albo $a \in I$ albo $b \in I$. Pokazać:
  - (i) element $a \in R$ jest pierwszy wtedy i tylko wtedy gdy ideał główny (a) jest pierwszy;
  - (ii) ideał $I \triangleleft R$ jest pierwszy wtedy i tylko wtedy gdy pierścień ilorazowy R/I jest całkowity.
3. Udowodnić, że w pierścieniu ideałów głównych R dla każdego elementu $a, b \in R$ istnieje dobrze zdefiniowany największy wspólny dzielnik $\text{NWD}(a, b)$.
4. Udowodnić, że w pierścieniu ideałów głównych, dla dowolnych elementów a, b , równanie Bézout $ax + by = \text{NWD}(a, b)$ ma rozwiązanie.
5. Wykazać, że w pierścieniu ideałów głównych nie ma nieskończonych ciągów wstępujących ideałów $I_1 \subset I_2 \subset I_3 \subset \dots$ (gdzie wszystkie zawierania są właściwe).
6. Pokazać, że pierścień liczb całkowitych Gaussa $\mathbb{Z}[i]$ jest pierścieniem euklidesowym (a co za tym idzie jest pierścieniem z jednoznacznością rozkładu). Jakie są elementy odwracalne tego pierścienia? Wyznaczyć $\text{NWD}(1 - 2i, 3 + 5i)$ w tym pierścieniu. Jaki jest ideał $(1 - 2i) + (3 + 5i)$?
7. Wykazać izomorfizm ciał: $\mathbb{R}[x]/(x^2 + 1) \cong \mathbb{C}$.
8. Wykazać, że wielomiany $x^2 + 1$ oraz $x^3 + x + 4$ są nierozkładalne w $\mathbb{Z}_{11}$.
9. Ile elementów mają ciała $\mathbb{Z}_{11}[x]/(x^2 + 1)$ i $\mathbb{Z}_{11}[x]/(x^3 + x + 4)$.
10. Niech p będzie liczbą pierwszą. Jak skonstruować ciało p^k -elementowe?